

Výzva Urbana II. ke křížové výpravě (27. listopadu 1095).

Verze Roberta z Remeše (Robert Mnich), Historia Iherosolimitana 1106/07.

"Vy, Frankové, vy, lidé na sever od Alp, jste, jak ukazují vaše četné skutky, milovaný a vyvolený Boží lid, který se od všech národů odlišuje postavením země, katolicitou víry a úctou ke svaté církvi. Naše řeč je určena vám, naše napomenutí směřuje k vám; chceme, abyste věděli, jaká smutná událost nás přivedla na vaše území, jaká potřeba nás sem přivedla; týká se to vás i všech věřících. Ze země jeruzalémské a z města Konstantinopole přicházejí hrozné zprávy, které se často dostávají k našim uším: lid perské říše, cizí národ, lid zcela vzdálený od Boha, tlupa bezcílných myslí a bez důvěry v Boha, obsadil země tamních křesťanů, vylidnil je vraždami, loupežemi a požáry a zajatce odvedl zčásti do své země, zčásti je bídě vyvraždil; Boží kostely důkladně zničil nebo je zabavil pro své bohoslužby. Oltáře poskvrnili svými ohavnostmi a vyvrátili je; křesťany obřezali a krev obřízky vylili na oltáře nebo do křtitelnic.

Těm, které chtějí týrat a hanebně zabít, rozpárají břicho, vytáhnou jim začátek střev, přivážou je ke kůlu a rány bičem je objíždějí, dokud jim střeva úplně nevytahají a oni se nesvalí na zem. Některé přivážou ke kůlům a střelí do nich šípy. Některé táhnou za krk, jdou po nich holými meči a zkoušejí, zda jim dokáží jedním úderem setnout hlavu. Co mám říci o hanebném znesvěcování žen? Mluvit o tom je horší než mlčet. Už zmrzčili řeckou říši a anektovali území, které nestačí překonat ani dva měsíce cesty.

Komu jinému teď přísluší pomstít tuto potupu, osvobodit tuto zemi, než vám? Bůh vám dal více než ostatním národům vynikající zbraně, velkou odvahu, fyzickou obratnost a sílu ohnout hlavy vašich protivníků. Kéž vás činy vašich předchůdců, hrdinská velikost krále Karla Velikého, jeho syna Ludvíka a dalších vašich králů pohnou a povzbudí k mužnému odhodlání. Zničili pohanská království a rozšířili území Církve svaté. Kéž vás zvláště dojme Svatý hrob našeho Pána a Spasitele, který je obsazen nečistými národy, a svatá místa, s nimiž se nyní zachází bez úcty a jsou nestoudně znečištěna špínou těchto lidí.

Vy nesmírně udatní rytíři, potomci nepřemožitelných předků, nedegenerujte, ale vzpomeňte si na sílu svých předků! Jestliže vás drží něžná láska k dětem, příbuzným a manželům, pak uvažte, co říká Pán v evangeliu: Kdo miluje otce nebo matku víc než mne, není mě hoděn; kdo opustí svůj dům, otce, matku, manžela, děti nebo pole pro mé jméno, dostane stonásobek a bude mít život věčný.

Žádný majetek, žádná péče o dům tě nezavazuje. Vždyť tato země, v níž žijete, je ze všech stran obklopena moří a horskými pásmy a je vámi osídlena s děsivou hustotou. Neoplývá hojností a blahobytem a svým rolníkům poskytuje sotva pouhou potravu. Proto se navzájem koušete a bojujete, vedete proti sobě válku a většinou se navzájem zraňujete a zabíjíte. Ať přestane mezi vámi nenávisť, ať utichnou spory, ať se uklidní válka, ať usnou všechny názorové a právní spory! Vydejte se cestou ke Svatému hrobu, vezměte si tamní zemi od bezbožných lidí, podmaňte si ji! Bůh dal tuto zemi do vlastnictví synům Izraele, Bible říká, že tam teče mléko a med. Jeruzalém je středem země, nejúrodnější ze všech zemí, jako by byl druhým rájem rozkoše.

Vykupitel lidstva ji oslavil svým příchodem, ozdobil svým životem, posvětil svým utrpením, vykoupil svou smrtí, vyznamenal svým hrobem. Toto královské město, ležící ve středu země, je tedy nyní v zajetí svých nepřátel a zotročeno pohanstvím těch, kdo neznají Boha. Prosí a touží po vysvobození, neustále prosí o pomoc. Především od vás žádá podporu, neboť vás, jak jsme již řekli, Bůh nad všechny národy obdařil vynikající slávou ve zbrani. Vydejte se tedy touto cestou za odpuštěním svých hříchů, nikdy nepomíjející sláva je vám zajištěna v nebeském království."

Podle: Kai Boldersen, Große Reden der Weltgeschichte, Darmstadt 2002, S. 42ff.